

jeg anser den for den bedste, sundeste og billigste Maade, hvorpaa Eleverne kunne faa deres Kundskaber. Tre Aar paa Seminarium er efter min Mening nok til, at en Lærer baade kan gøre sine Kundskaber og sin Personlighed gældende og frugtbringende overfor sine Elever.

Samtidig med, at jeg altsaa holder paa, at vi faa en Kommission til at bedømme Elevernes Forberedelse, holder jeg paa, at man ved Afgangsprøven gaar tilbage til den Kommission, man havde før 1894. Den virkede efter min Mening bedre end den nuværende Fremgangsmaade. Jeg vil selvfølgelig ikke benægte, at en Kommission, naar den faar alle Landets Dimittender for sig, ikke har særlige Betingelser for at kunne bedømme en Eksaminand, den maa gaa efter den Præstation, han leverer ved Eksaminationsbordet, og det er altid noget af et Lotteri med de Opgaver, man trækker ved Eksamen. Det lader sig ikke nægte, at den Lærer, som har undervist Eleven i et Fag, helt igennem har mere Forstaaelse og mere Kendskab til, hvad Eleven egentlig kan, end en Eksaminationskommission kan have, og det vil paa den Maade være en Fordel at lade Læreren eksaminere. Men saa kommer Modsætningen, og der kan jeg ganske slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte, da han første Gang havde Ordet. Enhver som helst Lærer vil med største Lethed — han kender sine Elever ud og ind, hvis han da duer noget — kunne lede en Elev hen paa en Sidevej, hvor han ved, at han er bedre hjemme, end naar han skal køre lige ud, og vil med Lethed kunne lede ham uden om de Skær, hvor han ved, at han vil strande. Der er ingen Tvivl om, at Læreren ogsaa faktisk gør det. (Afbrudelse). Ja Herregud, have vi ikke alle gjort det, naar vi have haft Visitats og have faaet en Opgave paa staaende Fod, som hverken passede os eller Børnene? Har man saa ikke kørt ud ad Sideveje, saa at det gik helt godt? Det er saa almindeligt, det gøre vistnok alle.

Der er imidlertid ogsaa en anden Side af Sagen at lægge Mærke til. Har en Lærer faaet Nag til en Elev, kan han gøre lige det modsatte af at hjælpe ham, han kan lede ham i de Retninger, hvor han er svagest, styre ham ind mod de Skær, hvor han vil strande. Jeg har ikke hørt saa meget om denne Partiskhed i de senere Aar, men før vi fik Kommissionen, var det en meget almindelig Klage mod

de gamle Seminarielærere, at hvis de havde faaet Nag til et Menneske, lod de ham dumpe ved Eksamen. Det var maaske Hovedaarsagen til, at vi fik Eksaminationskommissionen. Men kan man ikke enes om at gaa tilbage til Eksaminationskommissionen fra før 1894, hvad jeg ubetinget anser for det bedste, kunde jeg ogsaa tænke mig den Mellemvej, som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Trier) antydede, at lade Lærerne eksaminere, men ikke deltage i Karaktergivningen.

Saa er der Spørgsmaalet om de 3 eller 4 Aar. Det, der skulde bevæge os til at forlænge Seminarieopholdet med 1 Aar — foruden at skærpe Optagelsesprøven, hvad, saa vidt jeg ved, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds mener man bør —, skulde være, at man vil give obligatorisk Undervisning i to fremmede Sprog, Tysk og Engelsk, i Stedet for at nøjes med, som det antydes i Motiverne, at lade denne Undervisning være frivillig som hidtil. Jeg kan ikke indse andet, end at saa længe Sprog ikke er optaget som obligatorisk Fag i vore Folkeskoler — slet ikke paa Landet og meget lidt i Byerne —, er det for meget af Hensyn til de faa, der kunne blive ansatte som Lærere i Mellemskolen eller Realskolen, at forlænge Seminarietiden med 1 Aar og bebyrde alle dem, som aldrig nogen Sinde faa Brug for og slet ikke have Anlæg for Sprog, med at lære og tage Eksamen i hele to fremmede Sprog. Jeg tror ikke, det er nødvendigt. Man maa hellere udvide den frivillige Læsning af Sprog, som man nu har, og som jeg for Resten ogsaa har haft i min Tid. De, der have deltaget i denne frivillige og gratis Undervisning, kunde saa, naar de agte at blive virkelige Sproglærere, faa en videregaaende Uddannelse paa de Kursus, man har, navnlig de etaarige. Jeg tror, at en saadan udvidet Undervisning til Trods for de Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, vil blive nødvendig, selv om man indfører Sprogundervisning paa Seminarierne. Hvis man skal dømme efter de Sprogkundskaber, hvormed Eleverne gaa ud af vore Realskoler — og det bliver ikke stort mere, man lærer af Sprog paa Seminarierne, naar man der faar disse to Fag —, er man i hvert Fald ikke kvalificeret til at være Lærer efter en saadan Forberedelse. Jeg ved det fra mine egne Børn. To af dem have taget Realeksamen, en fin Realeksamen, kan jeg godt sige, og den ene gik Handelsvejen, men den Smule